

Persbericht:

Vanaf 4 september 2015 kunnen rechthebbenden of hun nabestaanden een aanvraag doen voor terugbetaling van niet opgevraagde tegoeden bij de Amsterdamse gemeentegiro en van ten onrechte betaalde erfpachtboetes opgelegd wegens achterstalligheid van betalingen van erfpachtcanons gedurende de Tweede Wereldoorlog. De aanvragen worden behandeld door de onafhankelijke Stichting Individuele Terugbetalingen Amsterdam (Stichting ITA), die op initiatief van de gemeente Amsterdam is opgericht en die de opdracht heeft gekregen om te zorgen voor het onderzoeken, beoordelen en besluiten over aanvragen inzake terugbetaling. De Stichting heeft haar voorbereidende werkzaamheden afgerond en neemt aanvragen in behandeling. Meer informatie over de werkwijze van de stichting en contactgegevens van de stichting zijn te vinden op de website www.stichtingita.com.

Door onderzoek in 2012 en 2013 in de archieven van de Gemeentegiro, uitgevoerd door de heer H.G.M. Blocks, zijn alle rekeningen die in de oorlogsjaren 'slapend' zijn gevonden teruggevonden. Van een groot aantal hiervan is ook na WO II het saldo niet opgevraagd en bij de gemeentegiro achtergebleven. Het gaat concreet om 789 particuliere en 99 zakelijke rekeningen bij de gemeentegiro die in de jaren 1940 t/m 1949 zijn toegevoegd aan de niet- opgevraagde tegoeden en waarvan niet is gebleken dat deze zijn uitbetaald in de onderzochte periode (1940 t/m 1954). Daarnaast heeft het Instituut voor oorlogs-, holocaust- en genocidestudies (NIOD) onderzoek gedaan naar boetes die zijn opgelegd aan uit concentratiekampen, gevangenschap of onderduik teruggekeerde Amsterdammers wegens niet betaalde erfpachtcanons. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een lijst van 240 erfpachters, door wie of voor wie na de oorlog terecht bezwaar is gemaakt tegen de opgelegde boete doch aan wie de opgelegde boete niet of slechts voor een deel is kwijtgescholden.

Terugbetalen

De gemeenteraad van Amsterdam heeft op 10 december 2014 besloten dat deze nietopgevraagde tegoeden en ten onrechte betaalde erfpachtboetes terugbetaald moeten worden aan de rechthebbenden of hun nabestaanden. Voor de uitvoering hiervan heeft de gemeente de onafhankelijke (daartoe opgerichte) Stichting ITA gevraagd de aanvragen te onderzoeken, beoordelen en bij gegrondheid te honoreren.

Rechthebbenden kunnen bij de Stichting ITA een aanvraag indienen. Nadere informatie, aanvraagformulieren en de hierboven genoemde lijsten en rapporten zijn te vinden op de site van de stichting. De behandeling van aanvragen zal naar verwachting drie tot zes maanden vergen. Na honorering door de stichting zal de gemeente de erfpachtboetes inclusief rente vergoeden aan de rechthebbenden. De ING Bank zal (als rechtsopvolger van de Gemeentegiro) de door de stichting gehonoreerde claims inzake niet-opgevraagde tegoeden inclusief rente vergoeden.

De hoogte van het girotegoed dat alsnog kan worden teruggevraagd verschilt per geval. In totaal gaat het om 789 particuliere en 99 zakelijke rekeningen met een oorspronkelijk gezamenlijk saldo van NLG 3.841,19 dat opgerent naar nu € 52.130,56 bedraagt. Dat is gemiddeld € 58,71 per rekening.

Het terug te vragen bedrag van de erfpachtboetes (boete minus gedane kwijtschelding) verschilt per dossier. Er is in een aantal dossiers nog nader onderzoek nodig om het precieze bedrag te bepalen. In totaal gaat het bij de 240 in de lijst gepubliceerde dossiers om een oorspronkelijk totaalbedrag van circa NLG 35.000 dat opgerent naar nu ruim € 430.000 bedraagt. Dat is gemiddeld bijna € 1.800 per dossier.

Er is meer gereserveerd dan deze € 430.000, namelijk € 820.000. Dat bedrag is het resultaat van de raming op basis van de gemeentelijke totaalcijfers over alle boetebedragen in de betreffende jaren (inclusief diegenen die geen bezwaar hebben gemaakt). Zie daarvoor tabel 3 op bladzijde 29 van het NIOD-rapport welke uitkomt op € 821.017,13.

Voor ongeveer voor de helft van alle indertijd opgelegde boetes is toen bezwaar gemaakt. Ook in die gevallen waarvoor indertijd onterecht boete is betaald en geen bezwaar is gemaakt kan uiteraard een aanvraag worden ingediend. Die aanvragen zullen meer tijd en onderzoek vergen,

omdat alleen van de gevallen waarin bezwaar is gemaakt dossiers beschikbaar zijn.
De eventuele terugbetalingen worden inclusief oprenting gedaan. Bij de erfpachtboetes is het bedrag van het indertijd kwijtgescholden deel in mindering gebracht.

Moeilijk te traceren

Het is niet eenvoudig om de betreffende overlevenden of hun erfgenamen te traceren. Met een beperkt aantal mensen is naar aanleiding van eerdere berichtgeving contact geweest, en zij zullen persoonlijk worden aangeschreven door de stichting. Maar van een aanzienlijk aantal mensen ontbreken op dit moment contactgegevens. De stichting wil alles in het werk stellen om zoveel mogelijk gedupeerden te bereiken, zodat ze kunnen besluiten of ze een aanvraag willen indienen. De stichting doet daarom een oproep, niet alleen aan de overlevenden en hun nabestaanden, maar ook aan vrienden en kennissen om eventuele gedupeerden te wijzen op het bestaan van de stichting en zich te informeren op de website: www.stichtingita.com. Deze oproep zal ook worden gedaan via advertenties in de media en via berichten op sociale media.

Restbedrag voor goed doel

Het totaalbedrag van de niet-opgevraagde tegoeden en het bedrag van de erfpachtboetes die niet worden opgevraagd wordt door de gemeente bestemd voor één of meer nader te bepalen goede doelen binnen de Joodse gemeenschap.

Indien u overgaat tot het publiceren van een artikel over de terugbetaling van de tegoeden, verzoeken

we u de website te vermelden waar alle informatie te vinden is over de stichting, de voorwaarden en

het doen van aanvragen: www.stichtingita.com